

- 6.—*Martes foina* (Schreber). No molt comú, Figarola, Cabra, nom vulgar foixina.
- 7.—*Mustela nivalis* Linné. Frequent en el terme de Pla de Cabra; nom vulgar *mustela*.
- 8.—*Genetta genetta* (Linné). Comú en Pla de Cabra, Figarola i Cabra; segons opinió dels naturals del país ha coincidit l'abundor d'aquesta espècie amb la disminució de la foixina (*Martes foina*); nom vulgar *gineta, gat mesquer*.
- 9.—*Sciurus vulgaris alpinus* F. Cuvier. Comú, sobre tot la fase roija en els boscos de la regió, Cabra, Carol, Fonscaldetes; nom vulgar *esquirol*.
- 10.—*Eliomys quercinus* (Linné). No molt freqüent; però tampoc escàs; nom vulgar *rata saiarda*.
- 11.—*Rattus rattus frugivorus* (Rafinesque). No escàs, en els corrals i horts, Pla de Cabra.
- 12.—*Rattus norvegicus* (Erxleben). Molt comú en els corrals i horts de tota la regió.
- 13.—*Mus musculus brevirrostris* (Waterhouse). Molt comú.
- 14.—*Arvicola sapidus* Miller. Figarola, en els torrents; nom vulgar *bufó*.
- 15.—*Lepus europaeus pyrenaicus* Hilzheimer. Molt comú; en les rasses i vinyes; nom vulgar *llebre*.
- 16.—*Oryctolagus cuniculus algirus* (Loche). Comú en tota la regió; nom vulgar *conill*.

Pla de Cabra, agost de 1922.

Contribució al coneixement dels coleòpters de les Balears

pel

Gmà. JORDÀ

Amb motiu de la publicació de la Fauna Coleopterològica de les Illes Balears (Fauna Koleopterologiczna wysp Balearskich, Szymon Tenenbaum) per Simó TENEMBAUM, publicada en Varsovia (Polonia), l'any 1915, la qual és primordialment una recopilació de tot lo publicat fins aleshores sobre coleòpters balears, afegint-hi entre tant les formes trobades pel mateix autor, he cregut convenient trametre a la INSTITUCIÓ

aquesta nota per fer-li saber que d'aquestes formes citades en dita fauna, i d'altres que no hi són i que assenyalo amb un asterisc *, serà útil donar-ne algunes referències filles de la pròpia observació, puix que de quasi tots els coleòpters de que parlo he estat jo el primer que els he trobats.

* *Eurynebria complanata* a. *Kotschyi* Redtb.—Es escàsissim, tal volta per lo difícil de cercar-lo, a causa de sa gran malesa de joncqueres i herbeys de que estàn plenes les séquis de can Capdebou; Alcudia, a la tardó.

* *Bembidion decorum caraffae* Dev.—Torrent de Pollensa, desde el pont nou fins a can Serra; per devall ses pedres de molt prop de s'aigo. Primavera i estiu.

Oodes mauritanicus Luc.—Pollensa, l'Uyal; per entre ses pedres que estàn en remull però que surten de s'aigo.

Durant la primavera.

* *Speluncarius Jordai* Reitt.—Cassat dins el matadero veï de Pollensa, Montsió; 3 exemplars i 1 l'any següent, juny i mars respectivament.

Com aquest insecte es bastant interessant, em sembla convenient exposar un poc la seva història:

Els tres primers exemplars foren cassats remoguen un gran munt de escombros que havien tingut tapada més d'un any sa claveguera natural, oberta dins sa roca viva, que engoleix les aigües de la teulada de l'iglesia, en la que altres temps s'hi escolaven ses inmundícies de quant aquell recinte servia de matadero.

L'any següent, o sia 1913, no plogué en tot s'hivern, i al comensar la primavera vaig posar un pot buit, dels que s'usen per conservar, amb un caragol esclafat de dins, a la boca d'aquell avenc i a l'endemà n'hi hagué un, o sia el quart exemplar que he capturat. A l'altre dia plogué abundantment, lo que va estorbar per algun temps les meves operacions.

Qualsevol creuria que continuant la trampa del pot i caragols, havien d'haber continuat també caiguent-n'hi alguns, però no fou així; durant els 7 anys que vaig seguir visquent en aquell pobl, per més que en qualsevol temps de l'any i sobretot durant les primaveres i estius he seguit probant, no tan sols el pot i caragols, sinó també altres medis, no he tingut la dita d'aturar-ne altre més d'aquests tan desitjats insectes.

Pot ser molt bé que aquests animals s'hagin retirat d'aquell lloc, internant-se dins les penyes i passant a altres parts, puix no gaire lluny d'allà hi ha altres avencs semblants amb el que ens ocupa i és bastant probable que interiorment es comuniquin.

Poc temps després de la darrera cassada i ploguda com tinc dit, uns tres metres lluny de la claveguera en qüestió, s'hi obri un portal i no gaire lluny del mateix una cisterna a dins la roca viva a força de pólvora i dinamita; de manera que aquell espècie de corral, abans quasi sempre

desert i abandonat, ha quedat convertit actualment en un pasadiç de molta freqüència.

Els trons i trepitacions dels barrobins i sobretot l'olor de la pólvora, pot ésser molt bé que hagi sigut la causa principal de que aquests animals hagin abandonat la seva antiga morada, avon pacíficament vivien i ara són molestats.

* *Ophionea Olivieri* Buquet.—Pollensa, L'Uyal, varis exemplars per davall les pedres, però els més, agafan manedets de bova sense tallar-la i tombant-la fins estar en remull i els bitxos surten nadant per damunt l'aigo i hasta qualque vegada pujen per sa mà. D'aquesta manera en vaig agafar 10 o 12 exemplars en diferents vegades.

L'he trobat a últims de s'hivern, durant la primavera i sobretot a s'estiu.

* *Drypta distincta africana* Bohem.—Pollensa, l'Uyal; devall les pedres, 2 exemplars en diferents anys, a últims de s'hivern i primavera.

* *Bidessus minutissimus quadrigutatus* La Fuente.—Es troba bastant abundant entre els seus congèneres durant s'estiu, dins les bases del torrent de can Guilló (Pollensa).

* *Bidessus minutissimus nigropterus* La Fuente.—En el mateix lloc i com l'anterior.

* *Catops Ferreri* Reitt.—Es troba bastant abundant, dins dels animals morts després de passada la primera corrupció, quant ja són quasi secs. Tardor i hivern. Palma.

* *Laemophloeus Perrisi* Grouv.—Es troba entre individus de se seva i altres espècies del mateix gènere, a prop de l'aigo i per entre les pedres banyades del torrent de can Guilló; a últims de primavera i estiu. És molt escàs.

Syncalipta Jordai Reitt.—Palma, Son Espanyolet, damunt les rels de les gal·landes *Lavandula dentata*, a uns 6 o 7 centimetres de profunditat durant s'estiu, a la primavera també es troba a flor de terra entre la fullaca de la mateixa planta.

Xanthochroina Auberti AB.—Pollensa. Can Salas; dins els rebasots de pi podrits, sols l'he vist un poc abundant un any, tots els demés bastant escàs. Juny i juliol.

* *Meloe autumnalis hiemalis* Gred.—Pollensa, Sant Vicens, prop des pou del mateix nom, i per la torrentera, can Pont i Llenaire.

Octubre i novembre.

* *Hypophloeus rufithorax* Pic.—Pollensa, per dins les closques de pins secs, bastant escàs, durant l'hivern i primavera.

* *Icosium tomentosum* Luc.—Dins els palos de sivina que solen dur d'Eivissa per aguantar els altres joves. Envant de sa primavera i estiu.

* *Clytanthus glabromaculatus Guillemoti* Desbr.—Es troba junt en los seus congèneres dins la llenya corcada d'arbres fruitals, taronger, pru-

nera i sobretot ausina. També es troba espolsant aquests mateixos arbres amb so paraigo. Pollensa, Palma, juny i juliol.

* *Crioceris macilenta Jordai* La Fuente.—Descobert a Capdepera l'any 1908; junt en sos de la seva espècie, es troba demunt ses esparregueres castellanès i d'ombra, rares vegades damunt ses de gat; l'he trobat bastant escàs a Pollensa i encara més escàs a Palma. Primavera. L'any passat el vaig cercar amb molta diligència i sols 2 exemplars, un de cada varietat, en vaig poder cassar; enguany li he dedicats alguns decapvespres en tota preferència durant se primavera i a pesar de tot ni un sol exemplar n'he pogut haver, lo que confirma que per aquí és escasíssim.

* *Crioceris macilenta bimaculata* La Fuente.—Com l'anterior.

* *Coptocephala floralis humeralis* La Fuente.—Espolsant les olivardes quant creixen tendres abans de estar en flor. Pollensa, primavera.

* *Cryptocephalus majoricensis* La Fuente.—Es troba espolsant les mates amb so paraigo, a Ternelles i can Salas, Pollensa; durant se primavera i a principis d'estiu. Per les garrigues de prop de Palma no l'he pogut trobar, el Sr. de la FUENTE el cita enviat pel P. TOUS, cassat per s'arenal de Son Sunyé.

* *Chrysomela quadrigemina indigena* WS.—Pollensa, can Salas; espolsant sa herbasana borda, únic exemplar. Primavera.

* *Longitarsus pectoralis* Four.—Nou per Espanya. Pollensa, can Guilló; pegant en la maniga o gambaneret, per damunt ses herbes baixes de sa sequia que condueix les aigües pluvials en lo torrent. Primavera.

Peritelus inviridis Pic.—Descobert a Capdepera, espolsant les herbes baixes de per les vores.

També l'ha trobat a Artá el meu amic, D. Llorèns CARCIAS.

A Alcúdia dins Son Fe, Biniatria i Gatamoix.

A Pollensa es bastant freqüent dins l'hort de Ternelles i prop del camí del Puig deves mitjant lloc, dins can Guilló i can Bosc.

Com es veu, és l'insecte que he trobat en més extensió.

* *Acalles carinicornis* Tou.—Es escasíssim. En 1907 un exemplar a Capdepera, entre se fullaca de les plantes prop de Garregador.

En 1910 un altre exemplar, aferrat devall una pedra a Pollensa, L'Uyal, primavera.

Un tercer exemplar també fou cassat pel meu amic Sr. COLOM, dins la marisma de Llenaire, Pollensa.

* *Nanophyes haemisphericus bivittatus* La Fuente.—Espolsant la menta quan està en flor; es pollensins li diuen pleniol o pluniol; és molt raríssim, tres exemplars en diferents anys. Torrent de can Guilló, Pollensa, durant l'estiu.

Una sola mirada an aquesta llista dóna a comprendre que si en tan poc redol com es els voltants de Capdepera, Pollensa i Palma, i per cert no gaire ben explorats, han estat tan abundants en noves formes es ben

segur qu'es dia que haja un operari que es proposi continuar s'obra i que no es planyi les cames ni ses suades, recurrent tots es demés pobles de l'illa, tindrà tall obert per donar abundant contribució sa a fauna balear.

Existència de un *Lepidotus* en el cretaci de Beniganim, província de València

per

Mn. J. R. BATALLER

La sèrie montanyosa en que radica la localitat on han recollit els elements paleontològics, objecte d'aquesta nota, forma part encara de la Serragrossa, maciu de uns 44 kilòmetres de longitud que s'extén de Barig a Font de la Figuera, en la regió meridional de la província de València, tenint una orientació mitja de E-O.

Els potents bancs calços de la Serragrossa foren col·locats en llur totalitat en el urgoaptià per CORTAZAR, qui no cita cap fòssil d'aquests paratges i donà un tall geològic normal a aquest maciu, des del Puig de Xàtiva a la serra Mariola. En R. NICKLÈS (1889), anuncia la presència de dipòsits senonians i danians al Sud-Est d'Espanya, éssent una de les regions descrites els voltants de Cuatretonda, en les estribacions de Serragrossa.

El P. CALVO (1908), col·loca en el cretaci inferior la major part dels materials d'aquesta serralada, però no precisa nivells per interessar-li poc en llurs deduccions hidrològiques.

En les estribacions N. i S., de Serragrossa, apareixen els dipòsits triassics corresponents al pis superior o Keuper, amb margues, guix, quars hematòideu, lletós, fumat, etc., i també aragonit, constituint el basament de la formació cretàica (tall estratigràfic). Adosada a la mateixa es presenta el miocenic del vall d'Albaida, on hem recollit nombrosos fòssils que confirmen la col·locació d'aquests dipòsits en el pis helvecià del miocenic i no pliocenic com erroniamment ve senyalant-se en la carta oficial espanyola.

Els jaciments trobats i explorats en els dipòsits cretacs de les immediacions del riu Albaida, en el trajecte de Beniganim a Genovés, han donat: *Cerithium forbesianum* Orb, *Glaucônia Lujani* Vern, *Natica eremita*, *Sharpei* Land, *Aporrhais Benifazae* Land *Arcopagia Verneulli*,